

Új rizstelep

A hazai rizstermelés fejlesztésének új útjait keresve, kubáni módszer szerint épül egy 500 hektáros rizstelep a Szolnok melletti Patotási Állami Gazdaság doboz kerületében. A MÉM, a Szovjetuniótól vásárolt licenc első hazai megvalósítására — a rendszergazda nádudvari KITE javaslata alapján — bízza meg az ország egyik legnagyobb rizstermelő állami gazdaságát. Az első ütem kivitelezése megkezdődött.

Tapasztalatcsere

Az elítéltek munkára nevelésével, a büntetés-végrehajtási intézetekből szabadult munkába állásának ellenőrzésével kapcsolatos bírósági tapasztalatok tanulmányozására tegnap, kedden délelőtt a Szegedi Megyei Bíróságra látogatott a szovjet belügyminisztérium hazánkban tartózkodó küldött-

ségének két tagja. Szergej Alexandrovics Scselkounov vezérőrnagyot és Anatolij Krisztoforovics Jarovaj őrnagyot dr. Kun László, a megyei bíróság elnöke tájékoztatta a hivatásos pártfogók tevékenységéről. Délután a küldöttség a nagyfai munkaterápiás intézetbe látogatott, majd elutazott Szegedről.

Kiállítási napló

GERZSON PÁL FESTMÉNYREDUKCIÓI a Képcsarnok szegedi Gulácsy Lajos Termében láthatók a hónap végéig. A kétszeres Munkácsy-díjas alkotó a magyartanulmányozó közönségének egyik meghatározó egyénisége, annak a vonulatainak képviselője, mely a konkrét valóság-élményekből — elsősorban az analízis és egyszerűsítés folyamatainak keresztül — alkot új művészi rendet. Szegedi bemutatóján kizárólag „tájelemlékeket” mutat be. E kifejezés tőle való, pontosan kifejezi festményeinek lényegét. Az emlékezés az egykori élmények legfontosabb elemeit, motívumait őrzi meg, s felidézve redukált motívumok jelennek meg képzetünkben. A redukció folyamatában a sokszínű, vibráló, arcokat váltó tájnak legfontosabb, hangsúlyos motívumai maradnak meg — jórészt külön-külön — ezekből teremt a művész új festői közeget. Elhagyva minden felesleges részletet, minden zavaró színt,

Gerzson Pál most bemutatott műveit két csoportra oszthatjuk. Részint olyanokra, amelyekben az analitikus törekvés őrzi a tájak konkrét elemeit, hangulatát, jellegzetes motívumvilágát, másik csoportba már ezek az élmények jelekké, geometrikus elemekké, néhol művészi képletekké válnak. Ez utóbbiakat alig-alig tartja össze az alkotói erő, a szépen megmunkált felületek geometrikus foltjai nem idézik föl sem a táj konkrét világát, sem hangulatát tisztán. Egyes művein a redukált jelek jelképekké válnak, például az Este című kép fekete madármotívumában, a Hajnal szekér-jelében, a Bokrok természetű és geometriai formáinak ellentétében, a Fények a vizen vonalasszociációjában. Legjobb az azok a művek tetszetek, ahol az analízis és a jeltéremtő-színháználó és felületmegmunkálási szándék tartalmas harmóniában egyesült, mint például az Öböl, Kőd, Hajnal, Naplemente, Balatoni táj, Hegy.

EF. ZÁMBÓ ISTVÁN NEMZEDÉKÉNEK ÉLHARCOSA. Szegeden nem először találkoztunk munkáival. Az egy évvel ezelőtti, a kilencedik szegedi dzsessznapok apropóján rendezett „négykezes” tárlat után a tavalyi nyári tárlat és az idei stúdiókiállítás egyik legfigyelemreméltóbb kiállítója volt. Most önálló kamarakiállításon mutatja be rajzeit, festményeit, kollázsait, popműveit. Szeretem ef. Zámbo Istvánt, mert úgy érzem, nemzedéke szándékainak, törekvéseinek bonyolult, néha bizonyos világának sok húrú kifejezője. Játsozott dzsesszenekarban, verseit közölte a Mozgó Világ, képeivel, grafikáival nemcsak jelentős helyet, de figyelemre méltó szerepet vívott ki magának képzőművészetünkben. Gyökerei Szentendréhez kötik, Vajda Lajos örökéhez, az e kisvárosához kapcsolódó progressz-

szív, szimbolikus művészet-hez, a dzsesszmusika nemzetközileg is élen járó vonulataihoz, az irodalomhoz, költészet avangard szárnyához. Kétsoros vers, mely a kozmikus ihletettség állapotában íródott című „műve” így szól: „Áhítatot esőrim-pölök / s ez spirálisan inspirál.” Mintha ehhez kötődne mostani kiállításának egyik képeinek kulcsmondata, melyet egy üres nagykabát hirdeti zöld vasutas „palacsintásütőjével” a távcsövel számarányt vizsgáló keménykalapos úr előtt: „Nem a látvány a lényeg, hanem amit beleképzelünk.”

Van tehát egy ef. Zámbo-i látvány és egy ef. Zámbo-i lényeg. A kettő közötti hidat a nézőnek kell fölfedeznie, megérintnie. Mostani kiállításán ez sok mű előtt sikerül, másokkal kapcsolatban viszont nem. Éjszakájának megsokszorozott, színes holdjai alatt a vörös macska és John Coltrane befásított arca mellett két új motívum (jel? jelkép?) szerepel: a vakok fehér botja és az elégett gyufaszál. S szinte sorjázta a kérdéseket. Elegendő-e egy fehér bot világunkban való eligazodásra? Elsősorban valóban részesíthető-e az elégett gyufaszál, összeköthető-e újra a szénne égett gyufafej és a megpörköltöt szál? Lehet-e malteroskanállal szelmelet kötni, s megszabadulhatunk-e világunk új rovartól, a tankokkal jelzett fegyverektől? ef. Zámbo István ötletekben gazdag, szenvedélyes, sokszínű alkotó. Színes egyéniség, akinek van mondanivalója, s ezeket sokféle elem, kifejezési mód alkalmazásával közvetíteni is képes. Sajnos, pékárufinálata, a vörösré, ezüstre festett kiflik, zsemlek, a ruhák csomagolt péksütemények egyelőre megszálltalan gegek, melyekbe „beleszáradt” a mondandó.

IGY IS LEHET KIÁLLÍTÁST RENDEZNI! — ez a felismerés fogalmazódott meg a Központi Statisztikai Hivatal számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat szegedi számítóközpontjának kamaratárlatán. A történet

pedig a következő: ez év nyarán az országban több vidéki vállalattal rendelkező intézmény munkahelyi olimpiaszat körkapcsolásos szakmai-műveltségi vetélkedővel bővítette ki. Az egyik telefonos feladvány az volt, hogy a résztvevők gyűjtsenek be városunk képzőművészeitől három zsűri-zett képet és szerezzék meg ennek egy évi kiállítási lehetőségét. Szombat lévén, ráadásul a nyár derekán nem könnyű feladat volt ez, hogy mégis eredményes, azt a SZÜV vándorkiállításának szegedi bemutatója igazolja. Nyolc város 26 képzőművészenek több mint harminc alkotása látható a kamarakiállításon. Kecskemét, Kaposvár, Miskolc, Tatabánya, Szombathely, Salgótarján, Debrecen és Szeged számítóközpontjának dolgozói eredet a képzőművészek nyomába, s a vándortárlat kapcsán megismerkednek egymással műfajjal, törekvéssel.

Látható többek között ezen a szépen rendezett kamaratárlaton a szegedi főiskolán diplomázott kecskeméti grafikus, Csáki Lajos szürrealista ceruzarajza, a Miskolcra települt, egykor jeles szegedi amatőr, Serecs János több grafikája, a tatabányai Krajcsovic Henrik expresszív munkásfigurája, a kaposvári Honti Márta népművészetben gyökerező zománcképe, a szombathelyi Geszler Mária üde kerámia tája, a kecskeméti Pálffy Gusztáv tömör kőtorzója vagy az ottani kerámia-stúdió vezetőjének, Propstner Jánosnak érzékeny munkája, a salgótarjáni Hibó Tamás rézkarca, a debreceni Cs. Uhrin Tibor olajképe, a kaposvári Szabados János festménye és a szegediek: Benes József szitanyomata, Gerle Margit kerámiaiá, Tápai Antal rézdomborlása, Szekfű János önportréja és tájképe. A hét végétől a tárlat tovább költözik, de tanulsága megmarad: így is lehet — szellemesen, új ötletekkel, eredeti és hasznos — kiállításokat szervezni, rendezni.

Tandi Lajos

Az újítókat érdemes megfizetni

Az újítómozgalom és az újítási tevékenység ágazati tapasztalatairól rendezett tegnap délután konferenciát Szegeden az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezetének Csongrád megyei Bizottsága. A KPM Szegedi Közüti Igazgatóságának Juhász Gyula utcai székházában megjelentek — a megye építőipari vállalatainak és szövetkezetinek újítási előadói, műszaki szakemberei és szakszervezeti újítási felelősei — Menczel Sándor, az EFDOSZ megyei bizottságának munkatársa köszöntötte.

Ezt követően dr. Sük Béla, az Országos Találmányi Hivatal munkatársa tartott előadást.

A referátumból kitűnt, hogy az EVM-vállalatoknál és az építőipari szövetkezeteknél — hasonlóképpen a többi ágazathoz — számottevő eredményeket hozt az újító tudása és szorgalma. Javítanivaló azonban még bőségesen van. Így például az újítási díjak összege is emelhető lenne nagyon gyakran, ha a javaslatok elbírálásakor az ediginél bátrabban számolnának a gazdálkodó egysé-

A KISZ-iskolán

Korszerű oktatás

Jól érzékelhető az ifjúsági szövetség munkájában néhány olyan változás, törekvés, amely a megnövekedett társadalmi-gazdasági követelményeknek és a fiatalok elvárásainak igyekszik megfelelni. Ilyen például a korábban egységesebb vezetőképzést, ugyanakkor a demokratikus vitafórumok széles skáláját biztosító új politikai képzési határozat. Az új képzési rendszer törekvései elsősorban a KISZ-iskolákat érintik, nagyobb felelősséggel összetettebb munkát kell ezután végeznük.

Az Újszegedi KISZ-iskola szeptember elsejétől politikai képzési központ. Igazgatóját, Kmetty Lajost kérdeztük, milyen változásokat hozott az intézmény életében eme új rendelet, hol tartanak végrehajtásában.

— Központunk legfontosabb feladata továbbra is a vezetőképzés. Mégpedig ezentúl az alapfokú tanfolyamok is mi tartjuk. Ez azt jelenti, hogy a vezetők megválasztásukat követően, a lehető legrövidebb időn belül, két hetes alapképzésünkön vesznek részt. A dolgozó fiatalok február és május között, a diákok pedig a nyári szünet idején.

— Meg kellett változtatni a középfokú vezetők képzési rendszerét is.

— A régi keretszámzsemlélet elavult megrövidült a tanfolyam időtartama is. A korábbi hethetes helyett egyhónapos tanfolyamot kell elvégeznük középfokú vezetőinknek, bizottsági titkároknak propagandistáknak. Új tematikát, követelményrendszert dolgoztunk ki, amely szinte egész napos intenzív munkát kíván oktatótól, hallgatótól egyaránt. Nem tiltok, hogy a két héttel megrövidült oktatási forma bevezetésétől sok száz munkatárs megtagarítását is várhatunk, hiszen a tanfolyam bentlakásos, így a fiatalok munkahelyükön nem dolgozhatnak.

Időben elkészültünk mindkét képzési forma új „tantervével”, így szeptembertől érdemi munkát kezdünk.

— Az alig több mint három éves iskola modern, korszerű technikai felszerelése egyik biztosítója a színvonalas oktatás munkájának. Adottak-e a személyi feltételek, hiszen a magasabb követelmények értelemszerűen az oktatókra is vonatkoznak?

— A szükséges személyi és tárgyi feltételeket eddig is biztosítottuk. Munkatársaim, ahogy mondani szokás, nem az iskolapadból jöttek, ismerik a valós élet problémáit. Valamennyien tanuink felsőfokú intézményekben, de a rendszeres önképzés természetesen nekik is ugyanolyan kötelességük, mint a KISZ-vezetőknek általában. A jövőben még több társadalmi aktivitá szeretnénk bevonni oktató munkánkba, ezért tovább bővítjük kapcsolatainkat az egyetemekkel, főiskolákkal, a pártiskolával. Meghívott előadóink egy-egy téma kiváló szakértői, s ez, úgy gondolom, elegendő garancia a színvonalat illetően is.

— Több „házon kívüli” feladatnak is eleget teszünk. — Valóban. A területi tömegpropaganda, például a népszerű vitakörök, szerepe hallatlanul megnövekszik a jövőben. Mindenképpen segítenünk kell a propagandistáknak; szívesen kölcsönzünk filmeket, könyveket, magánzsalagokat saját, gazdasági eszköztárunkból. Alapszervezetek kérésére vállaljuk egy-egy vita levezetését is. A KISZ-bizottságok munkáját instruktori tevékenységgel segítjük. Az a legfontosabb, hogy tudjuk milyen kérdések, problémák izgatják a fiatalokat, és velük együtt keressük a válaszokat nyílt, őszinte beszélgetések keretében. Szívesen adunk otthont még több KISZ-es rendezvénynek, legyen az akár sportos, akár kulturális jellegű. Végül: kevesen tudják, hogy a megyei KISZ-bizottság megbízásából Csongrád megye haladó ifjúsági mozgalmainak kutatását is mi irányítjuk.

M. E.

A Drezdai Filharmonikus Zenekar Szegeden

Patinás, neves zenekart lát vendégül rövidesen Szeged: a Drezdai Filharmonikus Zenekart. Az 1870-ben alakult együttes a következő évben már Oroszországban, Szentpétervártól lépett föl, koncertezett Varsóban és Amszterdamban, Dániában, Svédországban és az Egyesült Államokban. A zenekar több mint egy évszázados történetéhez ma már klasszikusnak számító zeneszerzők tartoznak: az 1888–89-es évadban például Csajkovszkij vezényelte előadásukon IV. szimfóniáját, Dvorák pedig V. szimfóniáját dirigálta a drezdai zenekarnak. (A Drezdai Filharmonikus Zenekar nevet az együttes 1915-ben vette föl.) A második világháború befejezése után egy hónappal már pódiumon voltak, vezetőjük 1947-ben a híres karnagy, Heinz Bongartz lett. 1977 óta pedig Herbert Kegel, a 61 éves mester Karl Böhm és Boris Blacher tanítványa, 1975 óta a lipcei zeneművészeti főiskola tanára, az NDK művészeti és állami díjának birtokosa.

A drezdai filharmonikusok két évvel ezelőtt Budapesten, az Erkel Színházban két nagy sikerű koncertet adtak, hazánkban is bizonyították, hogy Európa legjobb szimfonikus zenekara közé tartoznak. Idén előbb Dél-Franciaországban, majd

Olaszországban turnéztak, s többek között Bartók-, Mahler-, Mozart- és Wagner-műveket adtak elő.

A Drezdai Filharmonikus Zenekar hangversenyét holnap, október 29-én este fél 8 órai kezdettel a Zenés Színházban rendezi meg az Országos Filharmonia, szimfonikus bérletsorozatának második koncertjeként. Vezetni tehát: Herbert Kegel, közreműködik: Peter Rösel (zongora). Műsorukban Beethoven c-moll zongoraversenye (op. 37.). Muszorgszkij—Ravel: Egy kiállítás képe, valamint Fritz Geisler: Esszé zenekarra című műve szerepel.

Papírbútor Nyiregyházáról

A Papíripari Vállalat nyiregyházi gyárában minden készen áll a hullámpapírból készülő gyermekbútor-garnitúrák gyártásához. Az ötletet a televízió Hét című adásából merítették a nyiregyháziak, akik rövid idő alatt elkészítették a termeléshez szükséges speciális számszámokat, és az ösi BNV-n már be is mutatották a gyártóról leérkezett első példányokat. A vásárló seregszemlélet egyúttal piacutatásra is felhasználta a vállalat kereskedelmi szakemberei, miközben a szabócsip megveszék helyen a gyári óvoda kicsinyei, illetve gépek „tesztelték” a garnitúrát. Mindkét helyszínen kiderült, hogy a papírbútorok alkalmasak a sorozatgyártásra. Az apróságok között osztatlan sikert arató bútorok jól vizsgáztak a roppantgépek alatt is. A kocka ülőke például csak 620 kilónyi terhelés után változtatta meg alakját.

A garnitúra elemei: asztalka, szék, polcos és fiókos szekrény, heverő, babaház és puff. A három-öt rétegű hullámpapírból készülő gyermekbútorokat a Centrum áruházak forgalmazzák. A kereskedelmi tárgyalások eredményeként a Centrum eredetében jelenik majd meg a nyiregyházi papírgyár új terméke a karácsonyi vásárt megelőző napokban. Az elképzelések szerint a nyiregyházi és a debreceni Centrum mellett a fővárosban az Úttörő, valamint az Otthon Áruházban kapható majd a papírbútor garnitúra.

A nyiregyházi gyár lapontként szállítja termékét, amelynek összeállítása — a mellékelt útmutató alapján — a vásárlókra vár majd.

Könyvkiállítás

Az oxfordi Pergamon Press kiadványaiból kiállítás nyílt kedden Budapesten, a Váci utcai akadémiái könyvesboltban. A világ egyik legjelentősebb tudományos kiadója csaknem 600 könyvet és folyóiratot mutatja be, egy héten át. Könyvek vásárolhatók.

Rakodólapok

A Somogy megyei Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság szántódi faházkészítő üzemében rakodólapok gyártását kezdtek meg. Elsősorban az élelmiszeripar, továbbá téglagyárak számára az idén ötvenezret, 120x100

centiméteres — az európai szabványnak megfelelő — rakodólapot készítenek akác- és cserfából. Ezek aljára lábazatot erősítenek, hogy anyagmozgatáskor a rakodó-szállító targoncák villákkal alányúlhassanak.